593/00

Den 1. maj 2000 blev i sag nr. 51.526:

xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxx

mod

Danica
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har personforsikring i Danica, klager over selskabets sagsbehandling.

I klageskrivelsen af 10/9 1999 til nævnet hedder det: ”Jeg mener at når jeg ikke er i stand til at passe mit erhverv må det også være deres pligt at betale så længe jeg ikke er raskmeldt og kan tjene min. 1/2 af hvad jeg gjorde før skaden.”

Den tegnede forsikring er en personforsikring, der bl.a. giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne, hvis forsikredes arbejdsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne. Nedsættes arbejdsevnen til mellem halvdelen og 1/3 af den fulde arbejdsevne, har forsikrede ret til udbetaling af den halve forsikringsydelse, men ikke til præmiefritagelse.

Klageren, som er udlært tømrer, anmeldte i 1994, at han var kommet til skade med venstre knæ den 26/6 1994, og at han siden havde været uarbejdsdygtig på grund af følgerne efter skaden. Selskabet har ydet fuld forsikringsdækning i perioderne 26/9 1994 - 28/11 1994, 13/2 1995 - 1/10 1996 samt fra den 4/12 1996 til den 1/8 1999. Fra denne dato har selskabet pr. kulance udbetalt halve ydelser.

Selskabet har ikke ydet forsikringsdækning i perioden 28/11 – 13/2 1995 med henvisning til, at klageren i denne periode genoptog sit arbejde, indtil han sygemeldte sig den 13/2 1995. Pr. den 1/9 1996 blev klageren ansat med løntilskud i henhold til bistandslovens § 43, stk. 8 hos J.S., hvor han forinden havde været i praktik 10 – 15 timer ugentligt, og der er i sagen fremlagt skrivelse af 28/8 1996 fra B. Kommune til selskabet, af hvilken bl.a. fremgår: "Ifølge ..(klageren) og arbejdsgiver J.S. går arbejdsforholdet rigtigt godt og der er nu enighed om, at ..(klageren) i perioden 01.09.96 – 31.12.96 ansættes i h.t. bistandslovens § 43, stk. 8 (revalidering m. løntilskud). Vi har aftalt, at der i de første 6 uger ydes 75% lønrefusion af den overenskomstmæssige mindsteløn, 6 uger ydes 50% lønrefusion og indtil 31.12.96 ydes 25% lønrefusion. ..(Klageren) ansættes efterfølgende på ordinær vis. ..(Klageren) har d. 20.08.96 været til undersøgelser på Horsens sygehus, ortopædisk ambulatorium. ..(Klageren) har oplyst, at han skal til kontrol igen d. 20.10.96 og såfremt det ikke er blevet bedre til den tid, skal han opereres igen. Vi vurderer fra Rådhuset, at det ikke p.t. er nødvendigt at indhente status fra undersøgelsen d. 20.08.96. ..(Klageren) og J.S. har d. 22.08.96 ansøgt om dagpengelovens § 28."

I selskabets skrivelse af 15/10 1996 til klageren hedder det bl.a.: "Danica har den 1. oktober 1996 fået meddelelse om at De nu modtager overenskomstmæssig løn og at De har udsigt til at blive i jobbet. Vi har derfor på det foreliggende grundlag vurderet, at De ikke længere er erhvervsudygtig. Der vil derfor ikke ske yderligere udbetaling fra 1. oktober 1996."

Klageren var til kontrol på Horsens Sygehus den 21/10 1996, og af journaludskriften herfra fremgår: "Kontrol af ve. knæ. Fik lavet Kelleropr. i dec. 1995. Knæskallen bliver ved med at hoppe ud, og han har luksationer nogen gange 2 gange om dagen for 14 dage siden. Pt. har været i fys.terapi, og har brugt støttebind til knæskallen. Vi har ikke nogen udvej andet end at tilbyde en re-operation, hvor man skulle lave en medial kapsulorafi, forhåbentligt er det godt nok."

Forsikringsdækning blev imidlertid genoptaget den 4/12 1996 på grund af klagerens fornyede sygemelding og efterfølgende operation.

I selskabets skrivelse af 16/11 1999 til nævnet hedder det bl.a.: ”Den 2. juli 1999 oplyser forsikrede os, at han er indstillet til pension, og vi taler derfor med Danicas lægekonsulent om sagen. Denne udtaler, at forsikredes arbejdsevne i ethvert erhverv næppe er nedsat i et sådant omfang på grund af knæskaden, at han vil være berettiget til helbredsbetinget førtidspension. Derfor meddeler vi forsikrede i vores brev af den 15. juli 1999, at bevillingen af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne ophører den 1. august 1999, men at vi vil indhente supplerende oplysninger fra kommunen. Efterfølgende får vi brev fra kommunen om, at forsikrede ikke er indstillet til pension, men at forsikrede er indstillet til en socialmedicinsk undersøgelse på Revalideringsklinikken. Der er flere helbredsmæssige problemer, der skal afklares; ryg, knæ og en eventuel lettere hjerneskade efter arbejde med opløsningsmidler. Herefter meddeler vi forsikrede, at vi afventer undersøgelsesresultatet fra kommunen. Vurderingen fra Revalideringsklinikken modtager vi den 22. oktober 1999. Vi har herefter indhentet de lægeundersøgelser, der ligger til grund for vurderingen, og Danicas lægekonsulent har gennemgået dem. **Klagen** Forsikrede klager nu over, at vi har standset hans udbetaling, da han mener, vi skal udbetale, så længe han ikke er i stand til at passe sit erhverv og tjene mindst halvdelen af, hvad han gjorde gør skaden. **Danicas afgørelse** Til klagen skal vi anføre, at vi fastholder, at sagen på nuværende tidspunkt skal behandles efter forsikringsbetingelsernes regler om varigt tab af arbejdsevne. Derfor er det en vurdering af forsikredes arbejdsevne i ethvert erhverv, der skal ligge til grund for en eventuel udbetaling. Den tegnede forsikring giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne, når forsikredes arbejdsevne er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne. Nedsættes arbejdsevnen til under halvdelen, men ikke til 1/3 eller derunder, har forsikrede ret til udbetaling af den halve forsikringsydelse, men ikke til præmiefritagelse. Behandlingen af en ansøgning om præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne deles op i to kategorier; midlertidig uarbejdsdygtighed og varigt tab af arbejdsevne. Ved midlertid uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde. Reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed anvendes som regel højst i 18 måneder. Hvis forsikredes helbredstilstand forinden er stabiliseret i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, behandles sagen efter reglerne om varigt tab af arbejdsevne. Forsikredes arbejdsevne kan anses for varigt nedsat, hvis han ikke længere er i stand til tjene mere end 1/3 eller mere end halvdelen af, hvad der i samme egn er normalt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og

alder. Det betyder, at det er arbejdsevnen i ethvert erhverv, der vurderes, når der er tale om varigt tab af arbejdsevne. På baggrund af de modtagne oplysninger fra Revalideringsklinikken har sagen været forelagt for Danicas lægekonsulent igen. Lægekonsulenten vurderer ud fra den socialmedicinske og den psykologiske undersøgelse, at det ikke kan udelukkes, at forsikrede vil kunne tilkendes forhøjet almindelig førtidspension, hvis revalidering/omskoling ikke er mulig. Vi har derfor besluttet at bevilge udbetaling af den halve forsikringsydelse pr. kulance med virkning fra den 1. august 1999, da forsikrede skal under omskoling. For en god ordens skyld skal vi gøre opmærksom på, at forsikringen ikke giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af arbejdsevne under omskoling. Årsagen til dette er, at vi ikke kan anse forsikredes arbejdsevne i ethvert erhverv for at være nedsat til halvdelen eller derunder, hvis det vurderes, at han kan vende tilbage til arbejdsmarkedet efter omskolingen. I det konkrete tilfælde har vi dog vurderet, at vi vil udbetale en kulancemæssig ydelse til forsikrede, hvis det bliver aktuelt, at han skal under omskoling. Der skal dog være tale om en rimelig og relevant omskoling. Årsagen, til at vi vil støtte en omskoling med en kulancemæssig ydelse, er, at det er vores opfattelse, at forsikrede er pensionstruet (forhøjet almindelig førtidspension), og at der dermed er en risiko for, at han tilkendes helbredsbetinget førtidspension, hvis et forsøg på omskoling mislykkes. En sådan kulancemæssig ydelse vil i givet fald svare til forskellen på forsikredes tidligere indtægtsniveau og revalideringsydelsen, som udbetales fra kommunen. Den kulancemæssige ydelse kan dog ikke overstige den tegnede forsikringsydelse. Indtil omskolingen er planlagt, udbetales den halve forsikringsydelse, og der bevilges ikke præmiefritagelse. Afslutningsvis skal det bemærkes, at forsikringen er oprettet med følgende klausul: 'Forsikringen dækker ikke præmiefritagelse og tab af arbejdsevne, der skyldes en lidelse i ryggen (inkl. halsen) eller symptomer stammende herfra i hoved, nakke, ryg, arme eller ben.' Det betyder, at vi ved vurderingen af arbejdsevnen vil se bort fra lidelser i ryggen."

Af oplysningerne fra Revalideringsklinikken, som selskabet har henvist til til støtte for en fortsat kulancedækning, fremgår bl.a., at klageren har gennemgået såvel en socialmedicinsk som en psykologisk undersøgelse. Af Revalideringsklinikkens udredning af 11/10 1999 fremgår bl.a.: "Af den **socialmedicinske undersøgelse af 26.05.1999** fremgår det, at AF er en 41-årig mand, der er udlært tømrer i 1977, men har opgivet tømrerfaget i 1978 pga. knæproblemer. Har siden være beskæftiget indenfor mange

forskellige brancher, dog mest som chauffør. Sygemeldes i 1994 i forbindelse med en knæskade. Der er endvidere rygproblemer. AF modtager aktuelt sygedagpenge. Får endvidere udbetalt løbende erstatning fra privat ulykkesforsikring, angiveligt kr. 22.000,- pr. måned for tabt arbejdsfortjeneste. AF er fraskilt, har 2 børn fra tidligere ægteskab. AF bor aktuelt alene, men har igennem de sidste år haft fast kæreste, der er bosiddende i Brædstrup. Helbredsmæssigt er der tale om varige gener fra det venstre knæ med smerter og tendens til, at knæskallen går af led. Der har været forsøgt operation herfor uden blivende effekt flere gange, og læge E.P. anfører, at selv om AF skulle opereres igen, vil han fortsat have tendens til, at generne blusser op ved fornyet belastning. Derudover er der beskrevet mangeårige gener fra ryggen med tendens til lændehold. På det sidste har der været tale om forværring af ryggenerne, hvilket formentlig skyldes ændret belastning af ryggen som følge af knægenerne. Det er læge E.P.'s vurdering, at generne atter vil kunne bringes tilbage til det hidtidige niveau, evt. ved fornyet kiropraktorbehandling, idet AF nu er kommet sig så meget efter de sidste knæoperationer, at fejlbelastning af ryggen som følge heraf burde kunne undgås. Som følge af ovenstående bør AF undgå fysisk belastning af såvel ryg som knæ. Læge E.P. vurderer, at udfra de helbredsmæssige forhold burde AF kunne tilbydes passende ikke fysisk belastende arbejde og peger i den forbindelse på, at det kunne være relevant med et afprøvningsforløb, evt. på Revalideringsklinikken mhp. en beskrivelse af AF's funktionsniveau. Der kunne endvidere overvejes kortvarig målrettet uddannelsesforløb. Af den **psykologiske undersøgelse af 05.08.1999** ved psykolog J.E. fremgår det, at der er foretaget undersøgelse af de kognitive funktioner, indlæring og hukommelse, koncentration, tempo samt abstraktion, og der er endvidere foretaget en personlighedsvurdering. Sammenfattende for den kognitive test er der konstateret lette til moderate indlærings- og hukommelsesproblemer. Øvrige prøver klares upåfaldende godt. Alt i alt konstaterer psykolog J.E., at det er de sproglige prøver, der klares dårligst, og at den svage indlæring af det verbale materiale bliver mere påfaldende i lyset af de i øvrigt gode testresultater. Personlighedsvurdering giver sammenfattende et billede af en mand, der umiddelbart er meget imødekommende og positiv, om end noget tilbageholdende med mere personlige tanker og følelser. Han er aktuelt meget præget af og frustreret over at være kommet ind i det offentlige system og tydeligvis uvant med ikke selv at være i kontrol med sit liv. Sammenfattende konkluderer psykolog J.E., at der er god overensstemmelse mellem indtrykket under undersøgelsen og det i testen sete og det, AF fortæller. Undersøgelsen

viser, at det vil være vanskeligt for AF med revalidering/erhverv, der forudsætter ny indlæring af traditionel sproglig vej. Det fremgår endvidere, at han er motiveret for mere håndværksmæssigt arbejde, men det er erfaringen såvel som lægeligt vurderet, at det er begrænset, hvad han kan holde til. Psykolog J.E. vurderer muligheden for fremtidig erhverv må siges at være begrænsede. … **TVÆRFAGLIG UDREDNING OG ANBEFALINGER** AF har modtaget sygedagpenge siden 1994. Der har været iværksat flere revalideringsforløb, men hver gang er der tilstødt helbredsmæssige problemer, hvilket har bevirket, at revalideringsforløbene har måttet afbrydes. Skanderborg Kommunen har ønsket sagen vurderet i forhold til, om der er grundlag for at rejse førtidspensionssag. Skanderborg Kommune har umiddelbart vurderet, at revalidering ikke længere skønnes sandsynlig. På mødet oplyser AF, at han den 01.10. eller 01.11.1999 (kan ikke huske den præcise dato) skal til undersøgelse på Horsens Sygehus mhp. undersøgelse af højre knæ. Han anfører i den forbindelse, at han har daglige smerter i knæet, såfremt han ikke tager smertestillende. AF anfører endvidere, at rygproblemerne aldrig har generet ham væsentligt i forhold til jobsituation, og såfremt han undgår tunge løft, er han i stand til at tage højde for rygproblemerne. AF oplyser endvidere på mødet, at han tidligere har overvejet forskellige uddannelser på Teknisk Skole, men har opgivet det igen dels pga. den lange transport og dels pga. økonomien under et uddannelsesforløb. Det kan ikke på nuværende tidspunkt konkluderes, at revalideringsmulighederne er udtømte. Udfra de foreliggende undersøgelser vurderes, at AF med revalideringsstøtte bør kunne beskæftiges ved et ikke knæ- og rygbelastende arbejde, hvor der tages højde for behovet for skiftende arbejdsstillinger og behov for siddende arbejdsfunktioner. Udfra den psykologiske undersøgelse vil AF have svært ved revalideringstiltag af mere teoretisk karakter, hvorfor det anbefales, at der fremover satses på AF'' håndværksmæssige forudsætninger. Udfra ovenstående vurderes AF ikke at opfylde betingelserne for førtidspension."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**Dækning ved tab af arbejdsevne** … Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed og varigt tab af arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde. … Hvis forsikrede er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis hans arbejdsevne nedsættes varigt til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne varigt til mel-

lem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen. … **Midlertidig uarbejdsdygtig** Ved midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde. … Ved halv midlertidig uarbejdsdygtighed forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, anses han ikke for uarbejdsdygtig. … Udbetalingen ved midlertidig uarbejdsdygtighed sker for et begrænset tidsrum. Selskabet er berettiget til at gøre den fortsatte udbetaling betinget af, at forsikrede fortsat er uarbejdsdygtig (halvt uarbejdsdygtig). Ret til udbetaling bortfalder, når forsikrede ikke længere er uarbejdsdygtig (halvt uarbejdsdygtig). … **Varigt tab af arbejdsevne** Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at hans fremtidige arbejdsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes arbejdsevne varigt er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter den 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Selskabet kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det varige tab af arbejdsevne. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed. Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder. Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder. Ved vurderingen af den forsikredes tab af arbejdsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans arbejdsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Der tages ikke hensyn til, om forsikrede på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet er eller efter omskoling vil blive i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse. Hvis det vurderes, at forsikrede ikke har mistet sin arbejdsevne i den forstand, der nævnes ovenfor, er forsikrede ikke længere berettiget til at modtage ydelser efter reglerne om midlertidig uarbejdsdygtighed. …

Bortfald af præmiebetaling … Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den arbejdsevne – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn."

Nævnet udtaler:
Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for perioden 1/10 1996 – 4/12 1996 med henvisning til, at klageren som ansat i henhold til bistandslovens § 43, stk. 8, modtog "overenskomstmæssig løn". Nævnet har i tidligere kendelser anført, at sociale ydelser ikke kan tages i betragtning ved vurderingen af klagerens erhvervsevne, og at vurderingen af en forsikringstagers erhvervsevne er en konkret vurdering. Nævnet finder på baggrund af sagens akter – herunder i særdeleshed journaludskiften af 21/10 1996 fra Horsens Sygehus, hvor klagerens patatellaluksationer er beskrevet - at selskabet også for perioden 1/10 1996 - 4/12 1996 skal yde klageren fuld forsikringsdækning og præmiefritagelse.

Nævnet har gennemgået sagen og finder ikke grundlag for at kritisere, at selskabet i perioden efter 1/8 1999 alene vil yde kulancemæssig forsikringsdækning med 50%.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danica, skal anerkende, at klageren for så vidt angår perioden 1/10 1996 - 4/12 1996 er berettiget til fuld forsikringsdækning og præmiefritagelse.

Klagen kan ikke i øvrigt tages til følge.

J. Hermann
formand